

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utcával szemközt **Falcone-féle ház,** hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Kiadó lapfajtájában és felelős szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Naptartóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Városi tisztújítás.

Városunk tisztikarának 6 éves mandatumára lejárt s a város közönsége, melyet a bizottsági tagok képviselnek. — újra megválasztotta tisztikarát.

Az az, hogy álljunk meg itt egy kissé.

A város tisztikara újabb 6 évre nyert mandatumot, de kinek bizalmából?

A ki a tisztújító közgyűlésen részt vett, a ki látta azt a vastag közönyt, melyet a bizottsági tagok a választás iránt tanúsítottak, az tisztában van az iránt, hogy az egész tisztújítási játék nem méltó arra, hogy vele csak komolyan foglalkozzunk is.

A közgyűlés minden egyes tagja, mint kíváncsi néző jött el, hogy megtudja: mi fog történni, ki lesz volatékép megválasztva?

Nagyrészt ugyan tisztában volt mindenki azzal, hogy a főbb helyek a régi tisztviselőkkel lesznek betöltve, de hogy van-e új pályázó, lesz-e valami változás, kibuknak-e az érdemtelenekek: — erről még csak sejtéssel se bír a választó közgyűlés.

Mert ez a közgyűlés. — illetve a város közönségét képviselő bizottság oly elemekből van összeállítva, mely szemben a főispáni akarattal még gondolkozni se akar.

A bizottsági tagok, kiknek intelligensebb részét sokszor egész nyíltan megrótták egyik-másik tisztviselő lelküserletlen ténykedését, — most keleti fatalizmussal várták, mint kontemplál a főispán, az egyetlen ur, a kinek a törvény a választás vezetésének jogát tette kezébe, a ki azonban törvénytelenül magához ragadta a választási szabadságot s a ki annak örvé alatt simpliciter kinevezi a városi tisztviselőket.

Ily körülmények között mi a lefolyt tisztújítást törvényesnek el nem ismerjük s a megválasztottaknak deklarált tisztviselőket főispánilag kinevezetteknek tekintjük, a kiket ugyanez a közhatalom el is mozdíthat majdan.

A mi pedig a jelenlegi városi bizottságot illeti, mely saját létének fölöslegességé magá is belátta, mely absolute nem fojt be a választásba és semmi ellentétásra nem képes, ezt a bizottságot egy ellenzéki érületű város polgáraitól méltónak nem tartjuk.

Laikus ember szemében is abszurdumnak tűnhetik-föl, hogy oly városban, a mely ellenzéki képviselőt választott, a törvényhatósági bizottságban oppositio ne legyen, a mely a kritika szempontjából mérlegelné a közgyűlés teendőit.

Ilyen ellenzék nélkül nem is képzelhető helyes közigazgatás, mert a fejbőlöntő Bálintok nem alkalmasak arra, hogy a közigazgatási gépezetbe életet öntsönek.

Ezek előre becsajátása után lássuk már most a tisztújítás eredményeit.

Mint már föntebb mondtuk, esekély kivétellel a régi állapot sanctionáltatott újból.

Kimaradt két oly tisztviselő, kikről a fama azt regéli, hogy ellenzéki érületűek.

Azok-e, vagy se, mi nem tudjuk, mert nem voltunk oly szerencsések tőlük politikai nyilatkozatot hallani, a képviselőválasztás alkalmából pedig mindketten a kormánypart jelöltjére szavaztak.

Fama mégis azt regéli rólunk, hogy ellenzékiek s úgy látszik ez is elegendő ok arra, hogy bukásukat előidézzé. Falcone Nándor volt második tanácsnok, a ki azonban maga kérte mellötötését, nem óhajtván többé a jelenlegi viszonyok között Zombor sz. kir. város törvényhatóságának szolgálatában állani.

Ez a kijelentés eléggé ellenzéki ízű, s így a mellőzés nem is tekinthető egyebet, mint udvarnasságnak.

A másik azonban szorgalmas s tehetséges tisztviselő volt, a ki tisztviselői állását, mely kenyeret adott neki, nem akarta alapítalon hírek miatt elveszteni.

Népszerűsége is elég fényesen dokumentálva lett, midőn a beadott szavazóknak felét elnyerte s csak 8 szóval bukott.

Ót tehát áldozatnak kell tekintenünk.

Súlyosítja helyzetét az, hogy a főispán malitája miatt egy fizetésre s rangra nézve egyaránt alacsonyabb állásba lett később beválasztva s mivel önérzete aligha fogja megengedni, hogy az állást elfogadja, — elveszti nyugdíj-igényét is.

Nyugdíjba megy, mert nem is kandidáltatott Athanaczkovits György főjegyző, a ki betegsége következtében többé nem is aspirált állására.

Helyébe jött Gyurits György tanácsnok, a ki egy-két év előtt ügyvédjelölt volt s ma Zombor szab. kir. város tolla.

Szorgalmas tisztviselő, a ki mi igen szívesen látunk az emelkedés lépcsőjén, de a főispán óriási és helyrehozhatatlan tapintatlanságot követett el, midőn a jegyzői állásokat szerbekkel töltötte be

Eddig az aljegyző volt magyar, s az végezte Athanaczkovits teendőit is, most aztán ki fogja végezni?

A megválasztottak jóra való szorgalmas tisztviselőik, de nem bírnak azzal a fogalmazási tehetséggel, a mely a fő- és aljegyzői állást minden város első és díszes állásai közé ugyszólván városi dignitásá emeli.

S minthogy itt választásról szólni nem lehet, ennélfogva e tény egyedül Sándor Béla érdemei közé irandó föl.

Épügy Sándor Béla érdeme az, hogy Nikolics György városi alkapitány maradt.

Egyedül kandidálta s a főhangzó éljenek azt bizonyították, hogy Nikolicsnak vannak pártolói.

S tagadhatatlanul eszes tisztviselő, a ki oly állásban, a mely nem provokál bírói judiciumot s büntetőjogi érzéket, meg is felelné föladatának.

Ott az első alkapitányi állásban ó a visszaélések forrása s valóságos réme az alacsony néposztálynak, a melyet halálig zaklat s folyton büntet.

Csak pár nap előtt soroltuk föl a zaklatások legújabb nemzeit, melyekről a szomszédos „Szegedi Napló“

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Jó volna így . . .

Levél hullaskor, őszi verőfényben,
Mikor utolszor tündöklik a táj
S búvós öszhangba olvad benne minden;
Kora lehellet, elkésett sugár . . .
Mikor, ha van a szívnék szenvedése,
Szászorta égetőbb a fájdalom
S a boldogság is edesebb, mint máskor,
Rejtelmek vágyak ezer szála von . . .
Ha úgy egyetlen perczben rám omolna
Ilyenkor minden emlék és remény,
Mi egykor üdvözített és hevit most,
S magam szabadnak, dúsnak érzénem,
Csapongva, vígan kezdenék egy dalba,
Drága neveddel égő ajkamon —
S a szívverés egyszerre csak elállva —
Jó volna így meghalni, jó, nagyon . . .

Vojtkó Pál.

Régi nóta.

Tanulna a jogasz legény
Ha nem volna eszében más!
Elmereng szép ideálján . . .
Bar kezében perrendtartás.

Elmereng a jövő képen,
Ha lesz egy szép kis feleség . . .
És ilyenkor perrendtartás,
Corpus juris felelvé rég!

Egyszerre hej, csak azt hallja
Ideálját elvévő más! . . .
Előkerül erre megint
Corpus juris, s perrendtartás

Dühöng mint egy hős szerelmes
S mit tehetne ugyan már mást?! . . .
Oda csapja az asztalra
Az ártatlan perrendtartást!

Donna Elvira.

Gyógyult sebek.

(Vége.)

Onnan kellett néznom, a mint a Terka, az az én Terkám, tetszik tudni, ott vihog, ott ölelkezik, esőkolódik a Földes Tóth Gyurival.

De már ennek fele sem volt tréfa, elfutott a méreg, kihúztam egy karót a keletésből, s aztán nem tudom, mit csináltam, mi lett vége a dolognak, csak olyanformán beszéltek másnap a faluban, hogy valakit félholtan vittek haza a Terkaék házából.

Ebéd után mindjárt, kimentem a tanyaara, s előre megmondtam, hogy nem jövök haza egy hétig, sok dolgom lesz kint. — Az öreg még nem tudott semmit, csak azt látta, hogy rossz kedvem van.

A harmadik szomorkodással telt napon két pandúr állított be a tanyaara, s tudat adtak, hogy a törvényi parancsából velők kell mennem. Tudtam már miért!

Hallottam még boldogult édesapámtól, hogy a törvénynyel nem jó kikezdeni; hát rendbe hoztam minden dolgom, átvettem a jószágot a szomszéd tanyaara, hogy Gyuri elvette Terkát, de meg aztán egy füst alatt anyámnak is mondja meg, hogy mi történt velem. Ne busuljon, van még igazság!

Engem pedig egyenesen a városba vittek, a hol fél esztendő múlva kimondták rám az urak az ítéletet.

Hosszú, nagyon hosszú volt az a három esztendő, mit rám szabtak; de mégis letelt.

Julcsa hugom eleinte bejött édesanyánkkal, hozott mindég valamit, s megtudtam tőlük, hogy Gyuri elvette Terkát, de házasságukon nincs istenaldás. Később az anyánk beteg lett, s egy esztendővel előbb halt meg, mint a hogy kiszabadultam.

Mikor letele a három esztendő, haza jöttem. Ugy vert a szívem, pedig még a tornyot is alig láttam, szaladtam, hogy mentől előbb itthon lehessek. Nem akartam elhinni, hogy igaz, hogy szabad vagyok . . . Almodtam sokszor odabent is ilyeneket.

De mégis igaz volt. Oda értem a temetőbe, s itt láttam édes anyám sírját. Olyan boldog, s mégis olyan boldogtalan

voltam. Örültem szabadságomnak, mint kalitkából kiszabadult madár, s fájt, szívem, ha arra gondoltam, a kit az a föld takar.

Indulni akartam befele, de eszembe jutott, hogy most még meglátának az emberek, ujjal mutogatának rám, hogy ez az ember, a ki be volt zárva. Pedig — gondoltam — van-e okuk, hogy megszóljanak? Mért voltam bezárva? Mért bosszút allottam egy csabiton, vérbe-fagyva thagytam boldogságom fel dülőjét, eletem megrentőjét. De azért mégis beláttam, hogy rosszat tettem, s sajnyletem magam. Nem — nem megyek most végig a falun — gondolom — megvárom míg besötétedik, addig még szétnezek a temetőben, hogy kik költöztek el az árnyékvilágba.

A harmadik sorban egy vérvörösrre festett keresztcsékét láttam; tudtam, hogy nálunk csak annak szokás illyet állítani, a kit gyilkos kéz pusztított el a világból; kiváncsian húztam szét előle a botzót, és ott látom Gyurka feleséginek, a csalfa Terkának a nevét.

Hogyan? Gyilkosnának esett áldozatul? . . .
A mint beesteledett, sűrű felhő borult az égbe, a sötétségben, mint valami tolvaj lopódzottam be a faluba. Jó 11 óra lehetett, a mikor odajutottam a régi házhöz.

A Bodri már nem jött farkosóvala felém, hanem dühös vonítással adta tudtal a háznépnek, hogy idegen jár a kertek alatt. Csikorogva nyílt ki a saráglya, s a konyhából egy ember jött elé.

— Ki jár itt?! — kiálta felém.
Megösmertem mindjárt a hangjáról, hogy a sógorom.
— En vagyok Péter bátyám, hazajöttem, bemehek, ugye hiszen nem vagyok rossz ember.

— Be hát öcsém, itthon vagy! Hé, Julcsa! Gyere ki, itthon van a Pista, főzzél neki, tudom ugy se evett már régen valami jót. Én meg lemegyek a pinczébe egy kis borért. Kerülj csak belül!

Nem mondom el az örömet, melylyel fogadva lettem s a melyet éreztem.

Megvacsoráztam, elbeszélgettünk egy kicsit a gazdaságról, a mit Péter bátyám rendben tartott, megérkezéseim, aztán

ügy nyilatkozik, hogy azok „dühbe hozzák a legnagyobb embert is.”

S ugyan e lap, melyet talán senki nem fog Sándor Béla irányában elfogultnak tartani, azt mondja többek között: „ha még helye s érvénye van Bács-Bodrogh vármegye központjának kormányzatában az igazságnak, az ilyen vakmerő tétát első sorban a főispánnak kell vizsztatnia.”

Nos tehát van-e helye és érvénye az igazságnak városunk kormányzatában, ha Nikólsis a történetek után egyhangulag megválasztatik alkaptánynak?

Föl fogjuk jegyezni ezt is Sándor Béla érdemei közé. Egyébiránt tartozunk az igazságnak azzal, hogy konstatáljuk, mikép Sándor Béla maga is sokallván azt a rendkívüli sok panaszt Nikólsis ellen, melyek az ő szemüvegén keresztül szemlélve ugyan merőben alaptalanok, felszólította Nikólsist, hogy pályázzék tanácsnoki állásra, a mi sokkal magas rang és fizetéssel jár, mint az alkaptányi állás.

De Nikólsis nem akart más állást, mint azt, a melyben hatalmaskodhatik a szegény parasztok fölött, büntetheti kény s kedv szerint 50 frtos bírságokkal, s mivel ő nem akart avanszörölni, tehát magmaradt állásában. Az általános benyomás, a mit a tisztújítás reánk tesz, a Bikár-párt győzelmes előnyomulása s a magyar elem háttérbe szorítása. Köszönjük ezt is Sándor úrnak!

Városi restauráció.

F. hó 17-én tartotta meg Zombor szab. kir. város rendes tisztújító közgyűlését a megyeház nagytermében, mely alkalommal az összes választás és kinevezés alá kerülő állások 6 estendőre újból betöltettek.

A tisztújító közgyűlést dr. Csihás Benő polgármester nyitotta meg, néhány szóval magát és tisztviselő társait a bizottsági tagok kezébe ajánlván, majd indítványozta, hogy egy három tagú köldöttség menesszessék a szomszéd szobában várakozó főispánért, hogy őt a választás vezetésére felkérje.

A főispán egy-két percze rá díszmagyarban megjelent, a gyűlést megnyitottnak nyilvánította, s egy öt soros beszédet olvasott fel, melyben a dr. Csihás Benő polgármester tapintatos s bèles vezetése alatti tisztikar működése feletti meglegedését fejezte ki. Ezután pedig a kandidációs bizottság a következőképen alakult meg: Beválasztották a bizottságba, Koczkár Zsigmond ajánlatára: Konyovits Jusztin, Danecz Kornél és Fejér Gyula; a főispán pedig maga részéről Koczkár Zsigmond, Tárcezy Mór és dr. Kronits István nevezte ki. A bizottság ajánlatára dr. Csihás Benő volt polgármester egyhangulag lett újra megválasztva. A megválasztott polgármester rövid beszédben megköszönte a megistálló bizalmat, bizik a főispán „kípróált bölcsességében és „tapintatos vezetésében”. Programbeszédet ezután nem mond, de megígéri, hogy a mint eddig, úgy ezután is összes erejét jogmértárai boldogulásának szentelendő. Meg lettek választva:

Főjegyző: Gyurits György, volt tanácsnok.

1-ső tanácsnok: Vukicsévs Páter.

2-ik tanácsnok: Thursky Jenő.

3-ik tanácsnok: dr. Geritinger Pál volt első aljegyző.

4-ik tanácsnok: dr. Dekker Pál, volt második aljegyző.

Ügyész: Pocsay Sándor.

lefeküdtem abba a puha ágyba, a melyben már három esztendő óta nem feküdtem, aludtam. De azért soká nem bírtam elaludni, az a vöröses festett kereszt nem ment ki a fejemből.

Reggel rabírtam Péter bátyámat, hogy nem mennek el tőlem, mert a haz engem illetett, hanem ok eladják az ő házukat, s azon a pénzen az enyémhez építenek, aztán együtt fogunk lakni. — Az az a rész, a hol most a Marcsák laknak hátul.

Ugy is volt, ideköltöztek, s itt is laktak haláluk napjaig. István bácsi egy percze elhallgatott s szeméi a távolba merültek, mintha a mult idők képét keresnék.

— Hol is hagyta meg? Igen — folytatta — itt laktak nálam, vagy én nálok. Együtt szantottunk vetettünk. Feles volt a munka, feles a termés. Ezen, a mint mondtam, mindjárt meggyeztünk, még akkor reggel. De nekem valami nagyon bántotta a lelkemet. Az a vörös kereszt. Minden pillanatban kérdezni akartam tőlek a Terkát, de mintha a torkomra fojtotta volna a szót.

Lattam pedig rájtok, hogy ok is akarva kerülük a Terka emlegetését. Így tett el a délelőtt. Hanem délben, a mikor épen az ebédnél ültem, egy kis lány jött be s ennalót kért. Juicsa nénekem egymásra, aztán ram néztek.

Megsajnáltam a szegény kis jószágot.

— Adjanak neki kendők — szólók oda, — ne éheztek, visszakapjuk azt az Uristentől búsan.

Adtak neki, s olyan halásan nézett artatlan szeméivel Julcsa nénekem, hogy még a közsivű embert is szánalomra indította volna. Így evett, olyan jóízűen, mintha egy hét óta csak kenyeret látott volna.

— Kinek a lánya vagy szolgám, kérdeztem tőle, de nem válaszolt, csak ram nézett szép szeméivel, aztán megint tovább evett.

Mért is mondta volna, hiszen ösmerte mindenki a faluban az „Arva Marcsát”.

— Nincsen annak se apja, se anyja, — mondja Péter bátya, Az anyja a temetőben fekszik, az apját meg, mint gyilkost egész étrebe börtönbe zárták, de nem soká szenvedte a büntetését;

1-ső aljegyző: Lallosevits István, volt városi irnok.

Házi pénztárnok: Esztergamy Károly.

Első alkaptány: Nikólsis György.

Másod alkaptány: Márkóris György.

Érdekes volt az ellenőri választás, és állásra a kandidációs bizottság: Heinez Kálmán eddigi ellenőrt, Zomborevits Gyula és Szabó Sándort kandidálta, 20 tag kérelmére a főispán névszerinti szavazást rendelt el, melynek eredménye az volt, hogy Zomborevits Gyula 48, Heinez Kálmán 40 szavazatot kapott s így általános konsternató közt Zomborevits 8 szavazattöbbséggel ellenőri tisztségre megválasztása mondható ki.

Adópénztárnok: Bikár Vazul.

Adóellenőr: Heinez Kálmán, ki azonban ez állást nem fogadta el.

Földadónyilvántartó: Moies Saudor.

Közyám: Bugárszky Miklós.

Ezzel a választás befejeződött. A főispáni kinevezés alá kerülő állások a következőképen lettek betöltve:

Főorvos: Dr. Vadas Kálmán.

Alorvos: Dr. Popovits István.

Főszámvevő: Donoslovits Jozsef.

Főmérnök: Gergurov Milan.

— Mint látható a tisztikarban lényegeles változás nem állott be: Athanaszovits volt főjegyző betégsége való tekintetből nem reflektált állására, ugyasintén dr. Falezion Nándor volt tanácsnok is mellőztette saját kérelmére ámbár kandidátusot propter honorem.

A másod aljegyzői állásra nem jutottak senki, miért is ezen állás ezután nem lett betöltve, sőt a közgyűlés főispán indítványára elhatározta, hogy folyó év végéig ezen állást őresen hagyja. — Pont 11 órakor a választás befejeződött s a megválasztott tisztviselők egynek kivételével lettek az esküt és boldogan távoztak. A közgyűlés további határozatáról jövőre.

Rémuralom az ó-kanizsai választókerületben.

Lezajlott kerületünkben az országos képviselői választás. Megbukva az elfajult kormányrendszer által fölzönten tartott és kikialított főszoigabiró Matkovits Lajos. Régi ismert dolog ez, hogy kerületünk polgárai az ellenzéki pártiránylatokhoz tartoznak, s most egyesült erővel fordultak a kormánypárt ellen s összemorzolták. Soha nagyobb öröm, soha nagyobb lelkesedés nem hatotta át a kerületet, mint a kivívott diadal tudata.

A kerület ellenzéki szelleme az egyik ok, másik a főszoigabiró személyisége, ki gyűlölt ember az egész kerületben; hosszú s zoigabirói működése csak keserűséget termelt mindenütt, mert úres feje és gögje. lelkének sivársága, politikai erkölcsötölts s politikai tisztességétől idegenkedő egyénisége csak a hatalmat toltta előtérbe, s ezt éreztette még ott is, hol a polgári szabadság, és polgári önérték szentsége kezdődik és honol.

A főszoigabiró bukásának harmadik oka azon szerep, melyet a választási mozgalom alatt ezen kormánypárti jelölt úr beöltött. A világ még nevesesebb elbizakodottságot a biztos győzelem reményességében még nem látott, mint a minőt a főszoigabiró úr tanusított, s badarabb programbeszédet, — ha ugyan programbeszédnek lehet azt nevezni — nem mondott, mint e szozigabiró úr; no de ezt a nagyközönség nem is várta, jól tudta, hogy főszoigabirója zsandarkáplárnak igen, de népképviselőnek, nemzeti érdekek védőjének bevélni soha nem fog.

De hát most már vége a sok azép reményességnek

a szerencsétlen félesztendő mulva meghalt. — De tán jobban is járt így.

— Hát ki volt az apja? Kérdém.

— Tóth Gyuri . . .

Egy darabig csend következett, a kis lány meg csak evett. Hísen megszokta már, hogy ragalmazzák apját, anyját.

Megtudtam azt is, hogy úgy jár házról házra kergetni, s hol itt eszik, hol ott, ma itt, holnap amott, a hol épen befogadjak.

Megszántam a szegény kis jószágot, magamhoz vettem, gondoztam épen úgy, mintha saját lányom lett volna. Elfelejtettem, hogy ki volt az apja, mi az anyja, én csak az árvt néztem benne.

Igy került hozzám a Marcsa. Így esett, hogy aztán nagyon megszerentem, s örökbe fogadtam.

Azt már tudják, hogy a bíró uram fia vette el; de nem engedtem el őket a házamból, itt akarok már én is meghalni, hát egyedül meg nem maradhatok.

Van mit aprítaniok a tejbe, de lesz is, mert nekem már nem kell semmi, öreg ember vagyok.

Aztán meg a kis Pistát is úgy szeretem, hogy talán ha még saját unokám volna, se szeretném jobban.

Mikor a bajuszomba csimpszekdik, s a fülembé gagyog, tánczol az élemben, elfelejttem minden bajomat, s áldom az Istent, hogy arra a sok fájó sebre, mely fiatal koromban a szívre esett, az áldó szeretetlen ilyen gyógyító irát rendelte.

Az öregnek könyek gyűltek s szemébe elhallगतott.

Mi is meghatva ültünk körülötte s egy darabig csend uralkodott.

Vége anyám törté meg a hallgatást:

— Biz így meg is érdemelte István bácsi a jó Isten áldását.

— Soha se lehetünk arra elég érdemesek, hátrá el magaról a dicséretet István bátyánk. No de a pipám is kialudt, az idő is későre jár, most már le is feketünk, — pihenjük ki magunkat.

Adjon Isten nyugodalmas jó éjszakát!

semmivé lettek, mint a buborék: a választó közönség akarata fölsögesen megnyilatkozott, mely előtt a főszoigabiró úrnak is meg kellene hajóúni.

De sajnós, ez nem így történik!

Sokan azon egészséges szörénységet tudni vélték, hogy Matkovits azon esűfos kudarc után, melyet szenvedett, főszoigabirói állását megváltik, midőn a nép bizodalnát hosszú főszoigabirói tevékenysége által akként szorozhette meg, hogy ez a bizalom kifejezésének legmagasabb pillanatában lelke egész teljével tőle elfordul.

Azok, kik ezen reményt táplálták, csalódtak. A főszoigabiró úr hivatalától nem váltik meg, hanem hivatalos hatalmát, melyet csak a közérdek őnzelen apolására nyert, a bosszú eszközevé aljasítja. Útót a rémuralom órája. Az örülléssel és a tehetetlen eszevesztséggel határos azon hatalmaskodás, melyet a főszoigabiró járásunkban bukása óta folytat. Minden jobb érzésű hazafi, legyen az kormánypárti vagy ellenzéki, undorral fordul el azon rugdalozásoktól, melyet látjuk végé a főszoigabiró úr.

Eljárása a mily törvénytelen és bosszantó, ép oly neveléségen gyermekes. A farsang idejét újjak Sok szép mulatság és bál lezajlott kerületünkben minden év ezen szakában: a választások farszói izgalma azonban ennek mulatság nálunk is apasztották; a mi pedig rendeztetünk, annak meg a főszoigabiró úr állja útját, akként gondolkodva, hogy ha ő búsul, búsujon más is.

Bács-Bodrogh vármegyeinek 1886-ik év 847 sz. a. hozott szabályrendeletének 11 §-a szerint a nyilvános tanzvizalmak engedélyezésének joga a községi előjáróság hatáskörébe tartozik, mióta azonban a választásokon túl vagyunk, a főszoigabiróság ezen rendelettel s a községeknek a fenti szabályrendeleten alapuló helyégi intézkedésével szemben, s mindezek megsértésével a községi előjáróság ezen jogát elvonta, s a balengedélyek fölött maga határoz. A főszoigabiróságnak ehhez joga nincs, az ily eljárás sérti úgy a törvényhatóság szabályrendeletét, mint a községek önkormányzati jogát, s azért az 1886. XXIII. t. cz. 1. §-ának c) pontja alapján a fegyelmi eljárás alá lenne vonandó.

De hát szükséges van a főszoigabiró úrnak ezen jogra azért, mert kényelmes és kiterjedt eszköznek bizonyult arra nézve, hogy a kedélyeket izgalomba hozza, főképen a balpártiak kedélyét gúszban tartva, farsangjukat megkicséresítve. Mert egyéb célja nem lehet azon zaklató székbebléségnek, melyet a főszoigabiró úr a balengedélyek adasának jogát bírójára. Számos közművelédesi egylet által óhajt rendezni könyvtára gyarapítására, vagy más költszerű czérra, bizalommal fordul engedélyért az előjárósághoz, ez a főszoigabiróhoz utasítja, a főszoigabiróság pedig vagy elutasítja, vagy csak a záróráig, tehát este 10 vagy 12 óráig engedélyezi a bálát, vagy újhol az előjárósághoz küldi vissza az ügyet azon titkos külön értesítéssel, hogy a bálát az előjáróság se engedélyezze. Példa erre az adai eset, melyet a „Zombor és Vidöke” ma megjelent száma közöl. Hát még az egyes balpárti kosermárosok kedve mily ránkban van szedve! A jobbpartiaknak természetesen más mértékkel mérnek.

Adorján például nem is gondolhat arra, hogy farsang alatt táncoljon.

Martonoson egy földmives saját tanyáján kompánia-bálát rendezett mult hó 20-án, tehát a választás előtt. Kompániából az midőn a megjelenő barátok és ismerősök, összehordanak élelt-italt, vagy ki ezt nem viszi, fizet néhány hatost, és együttesen mulatozva elköltik az így összegyűlt ételt-italt és iszonzolnak. A gazda jól tudta, hogy a martonosi előjáróság mily ideges a balpártiakkal szemben, s így pusztán elővigyázatból a bálát a községi bírónak és a másodbírónak bejelentette, kik az engedélyt szóval a régi gyakorlat szerint megadták, nem is támadt volna ebből fergeteg, ha hívünk a balpárttal nem szavazott volna; de a jelen körülményei között bizony kihágással vált a kompániából, s a főszoigabiróság a felhívott tanúk minden kihágatasa nélkül 100 frrtal vagyis a kiszabható bírság legmagasabb büntetésével sújtotta emberünket.

A rémuralom és a líhező bosszú egyik áldozata egy ügyvéd, kii sorsa a választási mozgalom alatt valamely kihágást elkövető polgartársunk képviselője és védőjeként vitt e főszoigabirósághoz; a kihágást a szozigabiró tárgyalta, tárgyalás alatt a védő a védelemhez tartozó bizonyos politikai természetű körülményt kért a jegyzőkönyvbe felvenni, ezt a szozigabiró megtagadta; midőn az ügyvéd kérelméhez újból ragaszkodott, a nem tárgyaló főszoigabiró beleszólt a tárgyalásba, s megtöltte a szozigabirókat, hogy az ügyvéddel tovább tárgyaljon, ebből rövid szóváltás támad, az ügyvéd eltávozik, s a főszoigabiró az ügyvéd meghallgatása nélkül jegyzőkönyvet vesz föl s 225 frr. bírsággal sújta.

A rémuralom gyakorlatában az előjáróság néhány tagja a főszoigabirókat szolgálatra kész eszköze. Adorján a záróra 10 óra este; egy éjjel megtörtént az, hogy a záróra megtartásának ellenőrzése végett Adorjánon három hivatalos közeg (kiket a nép ép úgy, mint az ötvenes években spoziknek nevez), jelent meg három különböző irányból, és pedig a csendőrr a főszoigabiró utasítása folytán, Mihály Sándor ó-kanizsai jegyző, s ezeken kívül a kúlbiztos. Mind szép dolog ez, ha a záróra betartására irányuló gondosság ily belterjesen gyakoroltatott volna azelőtt is, de nem így áll a dolog! Céljuk csak az, hogy balpárti emberekre vadásszanak.

Hogy a balpártiak vadászata mily neveléséges szerepbe juttat egyeseket, ennek kacagató példáját mutatta be Mihály Sándor ó-kanizsai jegyző. Az ó-kanizsai

gazdasági kör helyiségében, mely a balpártiak főfészke volt, a múlt vasárnapon mozgalmas élet volt, este 11 órákor is voltak ott tagok, kik részt vettek a szót, kedélyesen preferánczoztak; a jegyző úr azt hívén, hogy ott valamely veszedelmes összejövetelt s rendbontást fog, maga melé vesz egy kisbíró és a gazdasági kör épületéhez siet, hol az utcán kívül ablakról — ablakra fülel, nem-e hall elejtett szavakat, vagy penezőörgést, s midőn egyik honfűrsünk egy 20 krosnak sorsa fölött döntött, s a jegyző a 20 krosk említését hallja, és hallomását a kisbíró is megerősíti, nem a rendes bejárót, hanem a nagykapun keresztül, mint a tolvaj, bemészik az udvarba, az udvaron keresztül a folyosóra, onnan a kaszinóhelyiségbe s egyenesen a kedélyes preferanczozók közé toppan, és egyik polgártársunknak az asztalán levő néhány hasost a törvény és Ó Felsége nevében lefoglalja, szobrevágja, s mint a ki jól végezte dolgot, ellilán. Képzeltető a kaszinói tagok fölháborodása ezen hallatlan és jogtalan föllesésre.

Nem folytatjuk tovább az esetleést, elég a rémuralom és a bosszú jellemzésül. Csak azt fűzzük még hozzá, hogy egy vagy két balpártiak hivatalos kezekkel való arculverése, vagy órákra sőt egész éjjelre kihallgatás nélküli való letartóztatása nálunk egészen napirenden lévő dolog.

Sajnos, hogy a körvizonyok Magyarországon oda fejlődhetek, miszerint a közhatalom közegei a kezökben lévő hivatalos hatalmat a polgárok zaklatására használják föl. A hivatali közszellemek mely süllyedése; és melly korlátve nyilatkozik meg azon meg sajnosabb jelenség, hogy a polgárok a hatóságoknak illi jogtipró eljárásával szemben védelemnek tartják magukat; ezen utóbbit jelenleg az alsó és felső közigazgatási hatóságok iránt való bizalomnak teljes megsemmisülését bizonyítja. Hová vezet ez? Beláthatatlan a jövő. A vármegyei központi hatóságnak kötelessége a körvizonyok ily elfajulását megakadályozni, s a közigazgatási és járási tisztviselőket a törvényi tiszteletre szorítani. Fölhívjuk kötelességességűnk egy főispán figyelmét járásunk közállapotára.

Megyei s helyi hírek.

* **Szevescár.** A zombori nemzeti-párt alelnöke, Lallossévits Jakab úr házi ünnepeit ilt. t. hó 15-én. „Szevescár”-ja volt, a mi annyit jelent, hogy házi vesztényének névnapjára üdvözlő leveleket írt, a mi szerb polgáraink legkedvesebb ünnepe. Ez alkalommal Lallossévits Jakab úr számos óvatónak volt központi, mert vendégszerző falai közt látuk a bacsémegei nemzeti-párt végreható bizottság Szemé István pártelnökkel, valamint a helybeli kormány part egyik-másik kiemelését. A viz lakoma tosztokat sem nélkülözött, különösen kiemelendő a házigazda toszta jr. Apponyi Albertot! Magát a házigazda toszta szerkesztője köszöntötte föl.

* **„Doktorát fogadom!”** A budapesti jogtudományi egyetemén a jogtudományok újabb regula szerinti e fontú jelszavak kísérletében avatják föl. Ilyen jelszavak kísérletében avatják föl a múlt napok egyikén városunk egyik legtekintélyesebb családjának tagját Zsóki István urat jogtudórra. Üdvözlőjek az új „doktor”-t.

* **Választás.** Wittman Gyula jankovicsi tanító Kulán megválasztva az ottani r. kath. hitközség tanítójává.

* **Hymen.** Bolváry Géza jankovicsi aljegyző e hó 23-én esküszik örök házúsgat Gyetvai Jolán kisasszonyhoz, Gyetvai Dániel hajospapjával leányának Budapestben.

* **Vettük a következő meghívót** a zombori iparos dalárda (évi fejtár) hó 27-én (szombaton) a „vadászkört” szálló összes teremében saját pentzara javára rendezendő zarkúttó farsangi dal- és táncszéltérre. Műsor: 1. „Dalra” férfiak Storch A.-tól, Elődjaia a dalardá. 2. „Desperat ur” Monolog Gabanyitól, Elődjaia Grada Pal úr. 3. „Állatnégyes” Tréfas szoló quartett Bixner Jozseftól, zongorakísérettel előadva a dalardá meg foglaltja által. 4. „Nep-felkelők” Tréfas cantate férfiak Bergmann Agostól, Szövegét írta: Dr. Molnár István Lajos, Elődjaia a dalardá. Belépítési személyenként 1 ft. Csaldajegy 3 személyre e 2 ft 50 kr. Karzat 1 ft. Felhívjékes kos ómettel fogadtatnak és hirlapját nyugtáztak. Jövegyek előre váltható Mayer és Thum és Kollár Jozsef úrnak kereskedésért. A kik tevédséjől meghívott nem kapának, de arra igényt tartanak, forduljanak az irant Ebbeh István elnök úrhoz vagy a rendező bizottsághoz. Kezdeté este 8 órákor.

* **Kis-Hogyosról írja levezőtök,** hogy dr. Hadzsy János a verbaszi kerületi nemzeti pártjának volt képviselő-jelöltje 7-én — vasárnap — delután jelent meg Kis-Hegyiesen, hogy híveinek pártfogását megköszönje. A csodadoktor nem f gadtatásban részesült. Több köesi s bandérium ment elé a topolyai határig; lelkes elfűzessel nödvöltek, midőn — Sándor Jozsef nemrég távozott becses káplannal oldalán — hozzájuk érkezett. Benn a faluban, hol beszédét szándékot elmondani, — roppant néptömeg gyűlt egybe. 12 férfies öltözött kis leány hatalmas koszorút tartva: „A legjobban emberbarátunk szeretetűk jelölé” A helyzesi nemzeti párti választók — föhrattal fogadták. Közülük kivált Karaszky Annuška s a megérkezett jó embernek vers kíséretében — igazi csengő szavakkal — nyújtotta át a szeretet, ragaszkodás jelképét. Ezután Michler Ferencz segédlelkész megköszönve a hívek nevében Hadzsy farsadalmát, majd maga Hadzsy — mintegy nagyszámú hallgatók rendkívüli lelkesedésétől, — ékes szavakkal esztétai küzdömetet s az édes békét, melyet megőrizni illetve visszaszerelni minden polgárnak szent kötelessége. Az ünneppézt 6 tosztok társas vassora, ezt pedig az elmaradhatatlan táncmulatság kísérte, melynek a napból — igazánban az éjől — oroslán rész jutott. A pör és uri nepet, a férfút és a nőt a közös jövedy, anyzali hangulat a békében egyesítette. Ki pár nap előző élenként kűzdött, most mint jó barát egy kunyhóban együtt járta el a logropogósabb táncot a többiekkel. Különösen köszönetet érdemelnek, nyerne is a nők, leginkább pedig a leánykák, kik békítő anygulok gyánát szerepeltek a nem szünet megnyerő modorokkal, szivőkűlki melegével egy egymást, mint a többieket öröme kelteni. A leánykák közt ott volt a kuleméről szerzte ismert Czirákny Mariska bájos nővérével, a kedves, szeretetremlő Greiner Emilke, az örökvidám, szellemes Szikori Etelek, Gaál Ilonka, a szép kis Kanazs Annuskaival, az édes-nyájás Kóroskányi Ilonka, Mariska, Keresztes Vilma és Rozsa, a jövedyű Perce Mariska, Papp Etelka, a szép szende Merta Annuska, Árpádti Rozika stb. stb. Valóban, ilyen szép esőkor ritkán van egybefűze felülhogy. A márnaknak, papáknak is bőven kijutott a táncból. A fiatal emberek pláne roppantulak a javát. Szünetközökben a legszebb harmoniában hangzott föl egy egy dal. Csaknem az egész lakosságot a pirkadó hajnal, vite az ydes munka után édes nyugalomra.

* **A felvíváros óvó-egyesület** a múlt napok egyikén tartotta meg nagyszámú tagot, jelenlétében egy rendező közgyűlést. Ez alkalommal a tisztikar követelőzőbe alkult meg; elnökök dr. Bruch Arminé, alelnökekké Barany Zsigmond, jegyzővé dr. Pataj Sándor, orvossá dr. Sági Samu, pentzarszóló Schlieszer Lázár választmányi tagokul: dr. Sági Samu, pentzarszóló Adóffné, Szegedi Jozsefné, Goldstein Morán, Kohn Ferencz, Stein Jakabné és Schlesinger Simoné lettek megválasztva. Az elnöknek eddigig buzgó működését a jelenlétűk jegyzőkönyvet fejezték ki köszönetekkel. A jövőre nevezé pedig úgy az elnöknek, mint a többi tisztviselőnek bizalom szavazatát.

* **Gyászír.** Dr. Thomán J. kab és néje született Lótl Rozáliá, úgy saját gyermekek István, Paula, Bódó, Szádi, Mór és számos rokonság nevében, melyen szomorodott szívvel tudatják, hogy feljuthatetlen szeretettel édes leányuk Thomán Labella f. hó 12-én éjfékor virágozta 24-ik évében, hosszú szenvedés után jobb létre szenderült. A boldogultak jól maradványul f. hó 14-én delutáni 4 órákor fognak az izraelita sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Kulán, 1892. évi február hó 12-én. Béke és áldás örököljék hamvai fölött.

* **Jutalomjáték.** Hetfen. t. hó 22-én Borosné Anna, a társulat teljes társasági-szendejének jutalomjátékul Barrier és Gondinél „A kis szörközött” című három felvonásos kűttő vizjátéka kerül szóra. A jutalmazandó igen jól választott e darabban, mert e szerepeiben összes kedvesség és művészetet, melyért a közönség annyira megkedvelte, érvényesíteni alkalma lesz. Fölöslegesen tartjuk a közönség figyelmét akár e vizjátékra, de még kevésbé a jutalmazandó felhívni, meg vagyunk győződve róla, hogy szeretetteljesen jölet nem fogja megvonni tőle.

* **Haláleset.** Egy pár nap előtt azt a hírt közöltük, hogy Stanimirovits Pal tekintélyes főfűkereskedő neje, Alexandra e hó 3-án meghalt; most azt a hírt vesszük, hogy e hó 16-án maga Stanimirovits Pal halt meg. A temetés szerdán voltimerős és baráti nagy részvétel közti. A következő gyászír vetjük. Alulról fűjaldalomtól megtört szívvel jelentem rokonomnak és ismerőseimnek, hogy Stanimirovits Pal zombori kereskedő, folyó 1892. évi február hó 16. éjféli 1 órákor életének 70 ik évében rövid szenvedés után jobb létre szenderült. A meghaldogult holt tetemét f. hó 17-én delután 3 órákor fog a gör. kel. szertartás szerint a nagy sírkert kapujánban behelyeztetni és azután örök nyugalomra tetteit. Zombor, 1892. évi február hó 16-án. Ádás és béke hamvaitra. Jägerovits Szvetozar, özvegy.

* **Szerkesztőváltozások.** Az „Ó Beese és Vidék” című hetilap szerkesztőjét eszeről, Dr. Grünbaum Pal ügyvéd megvált a lapból s helyét Fábry J. zsef tanító, foglalta éla „Szabadkai Hírlap”-től dr. Vésey Samu, a „Szabadkai közlöny”-től meg Török Zsigmond eddigi szerkesztők váltak meg. E két lap azonban egyelőre árván maradt s a munkatársak táplálják azt addig, a míg lapszerkesztő kaphatnak.

* **Kelengyeségly.** Férjhezmenendő katonatiszt leányárva a Gizella alapítványtól 200 forintnyi kelengyeséglyben részesíthetnek. Közébeli értesítést ad a 23. hadkűgészítő kerületi parancsnokság.

* **Felhívás.** Azon katonatisztó özvegyek, kiknek férjök még 1887. április 30-ika előtt haltak föl, és emek folytan törvényes nyugdíjgnyűvel nem bírnak, felkeretnek a 23. hadkűgészítő parancsnokság írodájában való jelentkezésre.

* **Színészet Zentán.** Deréki és Egyri színigazgatók társulatukkal Zentára érkeztek s előadásikat esítörtökön kezdik meg.

* **A „Budapesti Hírlap” február hó 10-iki számában a következőket írja:** Valasztás és balengedely. Hogy miképen szoktak terrorizálni a hivatalos közegek a választásokat, annak érdekes példáját írják nekünk az ökanizst kerületből, a hol Matkovits Lajos főszolgabíró volt a kormánypart jelöltje és megbukott. A történet a következő: Kelemen Gábor adal lakos vendégül már hosszabb idő óta vasárnap estéken az adal legények részére 20 kr. belépít díj mellett táncmulatságokat rendezget, melyre az engedélyt rendszeres egyszerű kérésre a városi előírásig szokta megadni. A választást közvetlen megelőző vasárnap előtt helen is a városi előírásíghoz fordult engedélyért, ott azt a varatlán választ kaptá, hogy Matkovits Lajos főszolgabíró a bal-engedély adására vonatkozó jogot magának tartotta fen a választási mozgalmak tartamára, tehát fordulón kérelmével egyenesen a főszolgabíróhoz. — Matkovics e közben Adán megjelenvén az esetről tudomást szerezve, egy kortesét azzal az izennelt küldte Kelemen Gáborhoz, hogy ha letező 100 forint annak biztosítására, hogy a képviselő választások a kormánypartra, illetőleg réa szavaz, azonnal kap engedélyt nemcsak most, de jövőre is. — Kelemen Gábor azonban az ajánlatot visszutasította. Elműlván a választások e hó 4-én két tanuval megjelent Matkovics főszolgabíró hivatalában, hogy e hó 7-ére balengedélyt kérjen. Ott azt a választ kaptá, hogy kérelmét írásban terjessze elő. Ez utasítás folytán Kelemen a kerénymet meg az nap be is adta, a mire két nap múlva a következő végzet kaptá: 893. szám kűg. 892. Bacs-Bodrozimegye teljes bíróságának 1886. évi 847. sz. a. alkotott szabályrendelete 11. §. a értelmében a tánczendéylek megadása nem e szolgabíró közbülső tartozván, folyamodó kérelmének helyi nem adatik. Míról folyamodó Ada közszeg útján felzetlen értesíteték. Zentán, 1892. február 5-én. (P. H.) Matkovics, főszolgabíró. Kelemen Gábor erre ügyvédjevel nyomban megjelent Jablonski Miksa adal jegyzővel, a ki azt felelte, hogy a kérelmet írásban terjessze be s a delutáni betelnezési ülésen határozni fognak. Kelemen Gábor d. u. 4 órákor a jegyzőhivatalba megjelenvén, ott kerényvnt a következő hátráltatól végzessel adták vissza neki: 855/892 sz. Míntán a megtartani szándékolt táncmulatság tartamára a közrend és esend fenntartására — tekintettel arra, hogy a közszeg rendőrség más irányban van elfoglalva, kellő felügyelet nem gyakorolható, emelűfolyva kérelmével kérelmével letasztatik. Míról kerényvés és a beasaltól egy fűros bűlgyjegyző tiszadsáda mellett értesíteték. Adán, 1892. évi február hó 6-án tartott betelnezési ülésöl. Míntuonvich Ilés bíról, Jablonski jegyző. (P. H.) Kelemen Gábor e végzetet közölbelül d. u. 5 órákor vitte be ügyvédjehez azzal a kéréssele: Háit most mittűvék legyűnk. Az ügyvéd megbörtörözkoza forgatja az iratokat s nagy meglepetésére egy már felbontott s ajánlván küldött zárt levelezőlapot talált belül, mely magyarázatát adja az egész eljárásnak. A levél ugyanyan betűről betűre így hangzik: Jablonski Miksa jegyző urnak, ajánlott Adán, Kedves Maxó! Kelem n Gábor kerényvnt balengedély iránt ma utasítottuk el azzal, hogy már büntetve volt e kérelm rendőri közegekkel nem rendelkeztek. Zenta, 1892. évi február hó 4-én, barátod Vojnits, Maté, s. k. Ez a Vojnits Maté szolgabíró és Matkovits Lajos szubalternus. Kelemen Gábor köljönben már valamennyiök ellen megiette a fenytő feljelentést.

* **A bosszúálló gyűszmagyarka.** A Zrinyi-utca egyik vendéglőse a házúra átszállt elkeseredésében, mert a kormánypart a képviselő-választások megbukott, a poutanos fizető lakójának a lakást felmondta, eskais azért, mert ez elég merész volt az ellenzéki képviselőre szavazni. Denique így tiszteli a szabadelvűnek esufolt kormánypartnak egyik tagja — a ki magát pláne az intelligenciához számítja — más embernek meggyőződés-

söt. Ha a kormánypartnak még sok ily nemes gondolkodású tagja van, mint ez a hazánkbeli hírtír (mert a ház különben a felesége) úgy igazán gratulálhatunk neki hozzá. Amint hírlék, ezentul a házúrunk e disz-peldánya eskais olyan lakót fogad a házba, a kinek még a kutyája is csak „éljen Szapary”-t fog agatni. (Bekaldeltétt)

* **Megkerült gyilkos.** Még deez. 7 ón történt Ó-Moroviczán, hogy Nagy Janos ottani jómódú polgárt ágyában meggyilkolta találták. Minthogy a Janos nejére, Buruz István elfűzött özvegy leányára esett, ez azonnal el is lőn fogva. Most azonban a rendőrség kűrdítette, hogy bizonyos Lévy Janos, ki már kétszer lőt felgyűzaban, követle el a gyilkosságot, a ki a nő 500 forint megfogadott. Most a két bünos együtt várja tettének jutalmát.

* **Megakarta ölni.** Ó-Moroviczán e hó 12-én egy Zsarnai Pal jogt-ment egyén, ki a rossz híren álló Titus Mária el vadházasságban, és a napával egy házban lakik — úgy látszik nem bírván meg bevárni az öreg asszony halálát, késéssel támasztá, hogy megölje, sőt késéssel rohant a segyélyül jött rendőre is.

* **A m. kir. földmívelésügyi miniszterium** legutóbbi időben élénk tevékenységet fejt ki azon cél elérésére, hogy szna termények, a melyeknek a földműről való behozatalára e föld szernit utalra vagyunk, az országban termeljők. Ezen terményekhez elsők sorban a gazdasági-és konyhakerti-magvak tartoznak, a melyekért még nagy összeget fizetnek évenként a külföldnek. A napokban ugyanis Tormay miniszteri tanácsos elnöklete által enquet tartott, a melyen a szakértőül meghívott Haldék József fővárosi magterkeskedő a hazai magtermelés emelésére vonatkozó nézetet előterjesztette. Érdeklődéssel fogjuk követni a m. kir. földmívelésügyi miniszterium ez irányban további működését.

Szerkesztői üzenet.

K. K. Zombor. Kopogjon mind többőz szerkesztőségünk-nél; sivezen lűtjük. A mai számban elöltsz.

Nagy szólalomnak idézése a „Bácska”-ból.

„Bízunk a bácskai nép hűgadságában, jőzan ídületében. Biztosra vesszük, hogy Zombor város polgárai újra megválasztják Koczkar Zsigát. Továbbá ismeren a megye választói gondolkodású biztosra vesszük, hogy a parlamentet megajándékozzák Michels Károly és Kovács Pal. a megye legnépszerűbb tisztviselőjével Matkovits Lajosra.”

Mindezekben a biztos kerületekben a biztos győzelem helyett történet pedig bukás, a megye legnépszerűbb tisztviselőjével együtt! — (Mily népszerű lehet a többi?)

„A zombori választók száma 1892. Pártunk biztos szavazatának száma 893. E szerint az összes ellenzéki lehető szavatok száma 619, vagyis kétségtelen többségünk 274. Ez a tényállás.”

Ez a hivatalos politika a szélhámoságnak egyik legnagyobb abszurduma. — „Partunk tagjainhoz.”

Még negyvenégy óra és véleményelő férías kinyilvánítását kérek tőletek; követeljük mi(!) és követeli a hazá, hogy íteletet mondjatok azon kormány és azon párt sáfarkodása felett, melynek kezébe helyezték már másfél évtized-e sorsát. Nyílúan öszintén mit felfűzök illik, kivánjuk nyilatkozatokat, meghajlunk — bármi szigorú is legyen — a népfűség ítelete előtt.

Nem ígérünk semmit.

„Szavazás előtt.”

Ugyanaz a 8-ik számban. „E kulusz persze időről-időre változik, mert az alkotmány maga is fejlődik (!) de viszont állandó benne két mozzanat: először egy bizonyos soron konservatívizmus a husos fűzek mellett, a kik zsebe dnyongot kezel varják, míg az alkotmány magától fejlődik, a másik pedig bizonyos hűdegyérőség a lelkesedé perzeiben (általában derűtség az olvasó közönség között.) Ezek a jellemzők jó tulajdonok mintha megfogyatkoztak volna polgártársaink egy részénél (Hogyan, hát a fontები biztos 893 voks kontra 619 mellett ez lehetséges?)

Láttunk ugyanis mozgalmat, melynek okát se a jőzan ész, se a teletan, se a helyi viszonyok ismerete nem adja (Hát hiszen az a mozgalom a „Bácska” előbbi számában a esedékes mozgalmanak lett feltűntetve, melyben ellenzékítől vett legvérmesebb számnak szerint nem volt több 300 szavazóképes polgárnál.) „Hát kérdezzük hol van arra jőzan ok, hogy az ez embert, a ki kötelességet mintaszórendben teljesítette, csupa mérő politikai eszelelyből „lejtők”?

A mamelekűség az egyik, a korrupció megbuktatása a másik ok, mert minden kormányparti csak tagadója az általk lehetetlen nem ösmert gyalizatos rendszernek.

„Mert beszélhetnek a bosszu szószólói akár mit. (Ugyan hagyjanak már azzal a „bosszu”-val, hiszen minden városi gyerek azzal védekezik (Zombor egy minden fergalomtöl félreéss és belfogyasztásra utalt város, melynek némi lendületet csak a hatalomnal való fékfogás adott eddig és ad — ha ad — ezután.

Mert ha réánk minden áldás felűlről jőn, akkor ugyan rossz nyomon jár, a ki ellenzékít közbönműrt választ; hogy ha Drakulits megválasztatnak, mi fog 5 év múlva velem történni, hogy Zombor város polgárai képesek voltak Koczkar Zsigát eszerben hagyni ha Drakulits lenne képviselőnk, mindaz az előkezesység és jóakarát, mely kormánykörökben városunk irányában eddig mindig tanusitva lett, el lenne jatszva örökre!”

Ugyanaz a „Bácska” mind ezt írja, ki egy kissé feljebb azt mondta, hogy nem ígér semmit.

Ti, meggyőződésedet tiszteletben tartó valódi hazafiak, mit szólnátok ezekhez az igékhez?

„Választási jelszavunk.”

Pártüveink, kiket sem félelem, sem habozás, sem fenyegetés (!) nem tart vissza szabad meggyőződésünk nyilvánításától (ugyan kitől, mitől félhetnek?) Apponyi fekete tábláján nincs felírva e szó: bosszu, csak legfeljebb a képtelenelemek kidobása a hivatalokból ímit a hazá, mit a valódi szabadelvűség tőlők kíván és megfognak, ha kell, arról is győződők, hogy van még ez országban hatalom, mely megtudja és fogja torolni azon erőszakoskodást (!) akkor is, melyet a félvezesztett tömeg a jobbák fölött gyakorol. Hogy kiket ért a „Bácska” jobbák és kiket félvezesztett tömeg

... azt és ennek folytán kiket fenyeget meg a hatalom boszujával, azt az olvasó közönség tudni fogja és vajon az ilyen demagógia-
val vértezett korrupt vármegye megérdemeli, hogy helyén maradjon?

„Az eredmény.”

„Nos tehát elismerjük, hogy numerice 44-el több ellenzéki polgár (lakozott Zomborban a tegnapi választásokon leszavazottak közül. S mi volt az az erő, ami az ellenzék támogatását okozta? Igazság, büntetés a mobnak megvalósíthatatlan alacsony műveltségi fokának megfelelő esztétik szolgálati hazugságokkal való kellepése, eszalása, lealacsonyítása annak az osztálynak, mely a polgárok életéről küzd (?) lehurrogatása az uralomnak (esakis a kortes hivatalnokoknak) melyet ellentétben érdekének, zsarnokának tüntetnek fel (sajnos, de ugy van) szemben a néppel az ellenzéknek tüzszel jászó könnyelmű politikusa.”

Töröljétek el az alkotmányt, vagy szüntessétek meg a korruptiót; tiszteljétek mások meggyőződését, kik Apponyt tartják a haza legmértőbb vezérének, szüntessétek meg a párt uralmát és legyetek igazságosak és nem lesztek többé kénytelenek akkorát nyölni. Sajnátságot, hogy az „Bieska” mely fentebb idézett előző számban azt írta, hogy meghajlik a népfélség ítélete előtt, a választás után igazságot emlegetett, mi pár nappal előbb meg nem volt meg, mert akkor még nem írt vala, hogy meghajlik a népfélség előtt. Sőt ekkép folytatta:

„Mondjuk ki nyíltan mi volt a közölem alapja, a műveltség tusája a néppel (még csak némi választókkal) az isten ada néppel, a melylyel okos vezetés mellett a közölem igazi nyilvánítását lehet kifejezni!!! Köszönjük az elismerést, hogy nem tudjuk a választókat okosan vezetni. Az ellenzék annyival inkább verheti a mellét, mert az önk támogatói (Branik és Zastava) daczára a valódi hazafiság utjára hódítottak a szerb választók. Eljenek!”

„Az ellenzék tényleg nyert kerületeket. Övökönjának (kik?) ezt azonban valami komoly ellenzéki iramlatnak betudni”. (Hanem a sok muszáj szavazat daczára kivitték ellenzéki győzelem a mai rendszerrel való megelégedést jelenti.)

„Mert a mit elérték, az nem a komoly politika elvi sikerei (mint Trencsén és Árva m. stb. valamint Erdélyben a zászlónál) hanem eredménye az, nemely eddigi pártunkbeli képviselőnek a küzdelem való visszavonulásának (minék két éle van) eredménye a személyek elleni gyűlölet zűrtésének, az ezzel való korteskedésnek.”

Hát a személyek elleni gyűlöletszítás is benne van a politikában, mert személyek csinálják a politikát és csak azon fordul meg, hogy igaz legyen.

Nem „a nemzeti párt” nyert egy pár kerületet Bacs megyében, hanem nyertek olyan jászavak, melyeknek a nemzeti politikájuk semmi közük.

A „Bácska” új kegyes, hogy minden ellenzéki választót megkívánja, hogy értsen a magas politikához, míg ő saját érdekében az isten ada néppel nem kíván egyet, csak a szavazatát — a többi magától jön mint az alkotmány — különben a közölem nyilvánítását látni bukásukban nem lehet!

Végre a „Bácska” a választások eredménye feletti megelégedését nyilvánítja, mi ugyan össze nem egyeztethető a választások utáni lamentációval és nem láthatunk benne egyebet képmutató szemforgatóknál, melyet magyarázni csak ugy lehet, hogy Bácskák még nagyobb kudarcra jutottak.

Ime a Bácskák politikája szöszereint véve és értékre redukálva.

SZINHÁZ.

S z o m b a t o n. Offenbach ósregi operetteje „Párisi élet” került szíre, a mint a kis zold fatragaszok már tegnapelőtt hirdették: itt először. Sietünk a színházba, hogy gyönyörködjünk meg egyszer benne, mielőtt végkép letűnnék s talánunk egy új megmótált hazát, mint csak premierben szokás. És a közönség nem is volt oka megbánni, hogy ideresegelt. Ez a zajos, mozgalmas bohóka operette, ha mókával, helyzetkomikumával nem is nyújtott nemesebb élvezetet egyhársor igazán megkacagtatott s kellemes zenéjével gyönyörködtetett. A eslekvény helyzetkomikuma Gardefeu Raoul (Halasi), párisi dandy lakásán összpontul. Gondremark svéd barát és neje (Lorándi és Paterdi Ilona) oda szállásolja, elhittetvén velük, hogy az a Grand Hotel, mert szerelmes a báró nejebe. A báró viszont Gardefeu volt kedvesét Metellit (Borone) behívassza, de egyik sem értezt mindent elront Mono Quimper a rut irigy özvegy (Timárné). A szereplők közül ki kell emelnünk Lorándit, ki nagy sikerrel máskjával mind gondos játékkal méltán érdemli elismerésünket. Halasi is jól adta az uracot, csak affektuált szórakozottságot ne vinné minduntalan a tulajsg. Szerfőy mint keztyűs és Tiszai mint cipész zajos sikert arattak egészen előadott kuplékkal. A karszemélyzetnek is jónapja volt, csupa előkelő urat urholgelyt adtak, akik is tudnak belelálalni magukat a nagy tisztességbe. Szóval a szombati est meglehetősen sikerült.

A „Czigány”-t s a „Czigánybarát”-t vasárnap deceszen dóban a „Czigányprince” követte Szegednek Arany nagyjúdi czigányi után itt énekes számumra, jofornamú üres ház vagyis üres földszint előtt. A mi rendjén is volt, mert a darab bizony jobbra a karzatnak szől. Tukorai elemében volt mint chea bass — nehány drámai viszontagság után — kellőleg érvényre emelheté talentumát, míg Rodai sehogyszem találta bele magát a varngy szerepbe, mert maga is mulstott a czigányok szemtelenségesen, holott bosznakodnia kellett volna. Szerfőy szerepét — leg-
több a színpad szerint neki kellett volna játszania — Gutthi adta s meg kell adni, ujra behozonyította, hogy egyike a legszorgalmasabb színésznőknek, s his sikere fogyatkozás is, sohasem igyekezzen mulik. Tegnapi különösen elemében volt.

Hét főn. „Niniss”-t játszották Ravay Aruold karmester jutalomjátékul. Ötölünk a komikus éven gazdag operette felújításán, mert városunkban rég nem láttuk. A rontatott előadás — mert bizony a szerep nem tudás miatt az volt — nem folytatható el helyenként, főleg a fűrgöleletekben kitérő, józsu kezzeit. Az est különben inkább a zené volt: egy az, hogy a darabot ugy-

szólván megváltoztatott zenével adták, annyit hagytak ki belőle s helyettesítettek újabb operette pizéekkel. Itt csak egyet említnék meg: Sorfőy énekét a második foltovánban, mely a Madarászbeli keringő „Mikor dédóm ifju volt”, melyet most Budapesten Kopácsy Júlia énekel nagy sikerrel. Ha ez érdekeltől kivánt lenni az előadandó új operette iránt akkor örülünk a szépen előadott éneknek, de nem szeretők, ha körpótlás számba menne. Másik része a zenének a felvonásokok műsora volt, melyen a jutalmazandó Ravay szerepelt két eredeti darabjával, egy gorspolkával („Kardcsörtetés”), melyet jó tapasztalat a helybeli 23 orszed szép szám-
má jelenvolt tisztikárának ajánlott s egy Tornász indulóval, melyet meg az ifjúságnak ajánl. Különösen a polka igen szép, dallamos darab, megérdemlendő, hogy minél nagyobb számmal keljen, annál is inkább, mert a közönség csak félig töltötte meg a hazát.

Kedden „Az arany ember” ment, ez a képtelen helyze-
jek, lehetetlen jellemekben oly gazdag, látványos számú. Mondanunk sem kell, hogy látványosságban minél kevesebb részünk volt s így nehéz dolga volt a szereplőknek, mert őszes figyelmünk reájuk irányult. Igyekeztek — a mennyire a szerep fogyatékos tudása megengedte — megfelelő feladatuknak s ez legjobban sikerült Véber Ferikének, ki Timeat adta, nagy erőszakot téven élénk temperamentumán és piros arczán s kit nyílt színen is kitapsoltak Kadisa örnagygyal (Lorándi) való jelenetében, midőn Tímár iránt tartozó hűségét állította szembe elfojtott szerelmével öszinte, megható szavakkal. Borossnének nem volt sok alkalma játszani, de oly gyönyörű kis Noémi volt, hogy minden szem élvezetelt fordult feléje. Lux Matild (Terézia) ellenben túlságos drámailag fogta föl szerepét, tragikus declamást vitt végbe a hétköznapi dolgokról, a mi rendkívül bosszantott hatott. Veszprémi sem nézett jól ki, a gyilkolási végjelentében kellett ugyan hatást, de az indulatos kitérés gyors váltakozása közben még feltehetőbb a sügóra való várakozás. Szinai győngy Krisztján volt, pedig igyekezett. A darab a kihagyások daczára is eltartott 1 1/2-11-en túl, a mi sok a jóból; a zenekar a hosszú szünetek alatt játszhatna már valami magyar nótát vagy magyar jellegű darabot, ez a sok eseli polka untat is, sért is.

Irodalom.

— Vették az „Bégy év a szőlőben” című szözlészeti szakfolyóirat első számát, mely a következőket foglalja magában. Először is programját mondja el, melyben kijelenti, hogy közleményeit a gyakorlati alapra fekteti. Foglalkozni fog a szölvesszők különböző oktaival, a direktteremkökkel, sorrendben a mint a szőlőben a munka folyik. Ertekezik a szölvészéletről; s egy év alatt a gazda összes teendőit elősorolja. Szóval alkalmas útmutatót ajánkozik. Ezt követi „Szözlészettünk jövője” címmel értekezés, melyben a jövőt szép színen eszteti s buzdít a szölvételepítésre. A harmadik cikk „Kün a szőlőben” cím alatt a szölvészéletről az idő szerinti teendőit sorolja fel. A negyedik cikk, a „Szölvesszők fajtásai” című mely a télen, a szobában esz-
közlendő fajtásokat az 5 év tapasztalat alapján sorolja fel, melynek folytatása következik; és végül az otjogépek eredeti humorral mutatja be, s ezek fölé a kézzel ojtást helyezi, és végre egy kis ojtógépet mutat be, mely igen jól használható, s bármely asztalos vagy kerékgyártó által pár krajczárért eszközölhető. Jövő száma igen érdekes programot ígér. Ezen szözlészeti megjelenik Gyöngyösi minden hónapban egyszer 16 nagy nyolcadzert oldalon Csomor Kálmán a Gyöngyös-vidéki szözlészeti társaság elnökének szerkesztése és kiadásában. Előfizetési ára egy évre 4 ft.

— Uj naplaj. A fővárosban újév előtt, mind tudva van, „Magyar Újság” címmel dr. Fenyvessy Ferenc orsz. képviselő tulajdonában új politikai és közgazdasági napilap indult meg. Előfizetési ára 12 ft. Arról értesülünk, hogy a „Magyar Újság” egy mint a többi hasonló alak napilapok, daczára ocsóbb árának, szintén 16 oldalnyi gazdag tartalommal jelenik meg. A lap tartalma ép oly érdekes, mint változatoss, rovatái kifogastalanok, szépirodalmi része a legszelimesebb irókat gyűjti maga körül, azoknál kétféle rendkívül érdekes regényt közöl, egy előkelő úr holgelytől pedig hetenkint állandó és illusztrált divatúdsítást hoz.

Ajánljuk e lapot olvasóinknak, annál inkább, mert fél-
és egész éves előfizetések még az az előnyük is van, hogy a „Magyar Újság”-nak 7 milliónyi nyereleményvel kecsgető két sorsjegy-csoportjára játszhatnak.

— „Ifjú Magyarorszag” címe alatt új szépirodalmi és társadalmi képes hetilap jelent meg Budapestén. Szerkesztik: Bartók Lajos főszerkesztő, Nemeth Odón felelős szerkesztő, Kürthy Emil fómunkatárs. Az eddig megjelent 5 szám mind-
degyike válogatott tartalmú olvasmányok, életrajzok, elbeszélések, költeményekkel és szép kivitelű csinos rajzokkal ékesedik. Eddig gróf Csaky Albin, Vaszary Kolos, József főherceg, Jókai Mór és Eotvos Loránt báró csinos arczképet hozta. Mindenki-
nek ajánljathat. Előfizetési ára: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr, egyes szám ára 15 kr. Megjelenik minden vasárnap. Szerkesztőség Budapest, VIII. ker. Maria utca 23. szám.

Fekete, fehér és szines selymeket méterenként 45 krtól 16 ft 65 krtig sima és mintuzott, mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színen szállít, megrendelt egyes előnyökre, vagy végképen is postabér. és vámentesen Hen-
nberg G. (es. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postaforduloval küldetnek. Svajczra címzett levelekre 10 kros helyeg ragasztandó. (1)

Szenved Ön köszvényben, rheumában, általános ideggyöngeségben, neur-
ralgiában, hiányos vérkeringésben, ideges gyomorgyengességben, fejhez való
congestiókban, benuulásban, álmatlanságban, derékfájdalmakban,
hátgerincz-zavarokban
akkor kérje a tisztelet-okmányval megkoronázott. KÖLN-, WELSSEN- és STUTTGARTBAN
arany éremmel kitüntetett és Ausztria-Magyarországban es. és kir. kiz. szabadalmazott galvano-
elektro- magnetisusan ható

Frottozó-készülekről

Ír kitűnő művet, mely a készülék hatásáról, alkalmazásáról és eredményéről felvilágosítást ad. A készülék ára 12 ft. A kitűnő művet használati utasításokkal ingyen és portómentesen megkapható a feltaláló
Theo Biermannselectrotechnicus BÉCS, I. SCHULERSTRASSE 18. sz. a gyárában.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.

Házeladás.

Az Aranygerenda-utczában, 45. szám alatt levő

lakház,

szabad kézből eladó.

Ezen ház 2 utczai, 2 udvari szobából,
konyha, éléskamra, fűskamra, kis felszer
és pinczéből áll.

Bővebbet e lapok nyomdájában.

Borkivonat.

Egy pillanatnyi elfáradlása kitűnő egészséges borkak,
mely szímmel sem különbözik az igazi természetes bor-
tól. Ajánlom ezen törvényileg védett

különlegességemet.

Ára 2 kilónak (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5
ft 50 kr.

Utasítás ingyen adatik hozzá. A legjobb eredmény-
ért és egészséges gyórtmányért jótallak.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én fölművelatlan erősítő-essenzálammal
a pálinkával. Ez az itóknak kellemes és jó ízű ad és
csak nálam kapható. Egy kilo ára 3 ft 50 kr.
(600—1000 liter) használati utasítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még kü-
lönle

essenzáiumat.

Rum, Cognac, valamint liqueurak gyártására, stb.
fölművelatlan engedményért. Receptek ingyen adatik,
árjegyzék ingyen.

Pollák Károly Fülöp

Essenz-különlegességek gyára Prága. 12-59

Solid helyettesek kerestetnek.

Urak,

a kik nem gyengességben szenvednek, kérjük a Volta ta-
nár után szerkesztett, minden államban szabadalmazott „RE-
FECTOR” galv. electr. készülékről szóval illusztrált könyvet
önhasználatra. A testen való ártalmatlan viselést biztosítja.
Legjobb orvos által kipróbálva, ajánlás és rendelve. A szében
kényelmesen elhelyezhető. Rópirotak ingyen (boríték alatt 10
kros bélyeg ellenében)

THEO BIERMANN, electrotechnicus

által,

Bécs I. Schulerstrasse 18.

Tőzsdei spekuláció.

Aloflított váltóház a naprendelen levő
valutarendezés folytán tisztelettel felhívja
a n. e. közönség becses figyelmét úgy a
tőkebefektetésre, valamint a
spekulációra.

A bécsi tőgyalások közüdmúdra jut-
ván a tőzsdei helyzet igen kedvező,
a mérvadó spekuláció papírok rohamosan
emelkedtek, és befektetési értékek nagy-
mennyiségben vásárolhatók.

Kitűnő összeköttetésem és megfelelő
tőkémvel fogva

tőzsdei megbízásokat

a legpontossabban és a legküansabban eszkö-
zölhetek.

Tudakozódásnak, melyek semmi transactióra
nem köteleznek, ugyzinté tőzsdei megbízások-
nak legszigorúbb titoktartást biztosít

Lustig Miksa váltóháza

alapított 1855.

Budapest, Váci-l-körút 43. — Telefon 1335.